

**UCHWAŁA NR XXV/204/21
RADY GMINY ŁOMŻA**

z dnia 24 czerwca 2021 r.

w sprawie zamiaru połączenia samorządowych instytucji kultury

Na podstawie art. 18 ust.1 i 3 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 194 z późn.zm.) oraz art. 13 ust. 2,7 i 8 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 2019 r. poz. 1479) Rada Gminy Łomża uchwała, co następuje:

§ 1. 1. W celu efektywnego wykonywania zadań Gminy Łomża zmierzających do zaspokajania potrzeb wspólnoty w zakresie kultury zamierza się połączyć od dnia 1 stycznia 2022 roku samorządowe instytucje kultury: Bibliotekę Publiczną Gminy Łomża z siedzibą w Podgórzu oraz Gminny Ośrodek Kultury w Pniewie, dla których organizatorem jest Gmina Łomża, w jedną samorządową instytucję kultury o nazwie: „Mediateka” Gminne Centrum Kultury.

2. Uzasadnienie zamiaru połączenia instytucji kultury stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

3. Połączenie, o którym mowa w ust. 1, nie spowoduje uszczerbku w wykonywaniu dotychczasowych zadań Biblioteki Publicznej Gminy Łomża z siedzibą w Podgórzu oraz Gminnego Ośrodka Kultury w Pniewie.

4. Przedmiotem działalności samorządowej instytucji kultury „Mediateka” Gminne Centrum Kultury będzie wykonywanie dotychczasowych zadań połączonych samorządowych instytucji kultury, określonych w ust. 1.

§ 2. Niniejszą uchwałą wraz z uzasadnieniem przekazuje się Krajowej Radzie Bibliotecznej oraz Książnicy Podlaskiej im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku w celu zasięgnięcia opinii.

§ 3. Zobowiązuje się Wójta Gminy, po uzyskaniu opinii, o których mowa w § 2, do wystąpienia z wnioskiem do właściwego ministra do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego o wyrażenie zgody na połączenie samorządowych instytucji kultury, o których mowa w § 1 ust. 1.

§ 4. Treść uchwały wraz z uzasadnieniem podaje się do wiadomości publicznej poprzez ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Łomża oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Łomża.

§ 5. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Łomża.

§ 6. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

Przewodniczący Rady

Sławomir Zacharczyk

Uzasadnienie

Gmina Łomża jest organizatorem dwóch instytucji kultury: Biblioteki Publicznej Gminy Łomża z siedzibą w Podgórzu oraz Gminnego Ośrodka Kultury w Pniewie.

Biblioteka Publiczna Gminy Łomża poza siedzibą główną w Podgórzu posiada także cztery filie w: Konarzycach, Kupiskach, Pniewie i Wygodzie.

Gminny Ośrodek Kultury w Pniewie poza siedzibą główną w Pniewie ma w zarządzie trzy obiekty w: Gielczynie, Jednaczewie, Sierzputach Młodych i Starych Modzelach. Poza tym wspiera działania kulturalne podejmowane przez mieszkańców w świetlicach wiejskich m.in. we wsiach: Boguszyce, Czaplice, Chojny Młode, Mikołajki, Nowe Kupiski, Puchały, Siemień Nadrzeczny.

Zgodnie z art.18 ust.1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, organizator może dokonać połączenia instytucji kultury, w tym instytucji kultury prowadzących działalność w różnych formach. Stosownie do art.19 ww. ustawy połączenie instytucji kultury polega na utworzeniu jednej instytucji, w której w skład wchodzi pracownicy i mienie należące do instytucji podlegających połączeniu.

Artykuł 10 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach stanowi, że „Biblioteka może stanowić samodzielną jednostkę organizacyjną albo wchodzić w skład innej jednostki”.

Artykuł 18 ust. 3 ww. ustawy stanowi: „Biblioteka publiczna może stanowić samodzielną instytucję kultury albo wchodzić w skład innej instytucji kultury, w tym powstałej w wyniku połączenia, o którym mowa w art. 13 ust. 7.”

W art. 13 ww. ustawy Ustawodawca zapisał możliwość połączenia biblioteki publicznej z innymi instytucjami kultury, „jeżeli połączenie nie spowoduje uszczerbku w wykonywaniu dotychczasowych zadań”, zobowiązując jednocześnie samorządy podejmujące się procesu połączenia do zachowania odpowiedniej procedury, uzyskiwania opinii o zamiarze połączenia placówek kultury, a nawet zgody Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Zgodnie z art.13. ust. 2. ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach organizator jest obowiązany na 6 miesięcy przed dniem wydania aktu o połączeniu, podziale lub likwidacji biblioteki podać do publicznej wiadomości informację o swoim zamiarze wraz z uzasadnieniem.

Uchwała Nr XXV/204/21 Rady Gminy Łomża z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie zamiaru połączenia samorządowych instytucji kultury podejmowana jest na ponad 6 miesięcy przed planowanym połączeniem instytucji kultury Gminy Łomża tj. od 1 stycznia 2022 r.

Zgodnie z jej treścią Wójt Gminy Łomża został zobowiązany do uzyskania opinii o zamiarze połączenia Biblioteki Publicznej Gminy Łomża z siedzibą w Podgórzu oraz Gminnego Ośrodka Kultury w Pniewie od Krajowej Radzie Bibliotecznej oraz Książnicy Podlaskiej im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku.

Wójt Gminy Łomża został zobowiązany także do przekazania ww. uchwały wraz uzasadnieniem do Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu celu uzyskania zgody Ministra na połączenie obu gminnych instytucji kultury.

W ww. uchwale Rada Gminy Łomża zapewnia, że połączenie Biblioteki Publicznej Gminy Łomża z siedzibą w Podgórzu oraz Gminnego Ośrodka Kultury w Pniewie nie spowoduje uszczerbku w wykonywaniu dotychczasowych zadań biblioteki.

Powyższe stanowi, że podejmowane przez Radę Gminy Łomża działania w kierunku połączenia Biblioteki Publicznej Gminy Łomża z siedzibą w Podgórzu oraz Gminnego Ośrodka Kultury w Pniewie są działaniami legalnymi.

Zamiar połączenia samorządowych instytucji kultury Biblioteki Publicznej Gminy Łomża z siedzibą w Podgórzu oraz Gminnego Ośrodka Kultury w Pniewie związany jest z dążeniem do bardziej efektywnego wykonywania zadań gminy w zaspakajaniu potrzeb wspólnoty samorządowej w sferze kultury, a także uproszczenia struktur zarządzania w zakresie organizowania działalności kulturalnej z uwzględnieniem potrzeb czytelniczych i edukacyjnych mieszkańców Gminy Łomża.

Połączenie ww. instytucji jest w pełni uzasadnione merytorycznie. Stworzenie na bazie istniejącej struktury dwóch instytucji kultury jednej silnej instytucji kultury, pozwoli wypracować wspólną politykę realizującą cele statutowe biblioteki oraz ośrodka kultury. Ponadto połączenie zapewni koordynację podejmowanych działań w obszarze kultury, pamięci historycznej i czytelnictwa biblioteki, przy pełnym wykorzystaniu potencjału kadrowego i bazy materiałowej.

Wartym zaznaczenia jest, iż wiele działań biblioteki jest pokrewnych z zadaniami ośrodka kultury, a połączenie pozwoli na lepszą koordynację takich działań. Współpraca obu tych instytucji jest prowadzona od lat przy wielu wydarzeniach. Wskazać można np.: zadanie „Wstań Ofiarny Orle Białe – obchody 100-lecia Bitwy Warszawskiej”, zorganizowane w ubiegłym roku przez Bibliotekę Publiczną Gminy Łomża w ramach projektu dofinansowanego ze środków Programu Wieloletniego NIEPODLEGŁA na lata 2017-2022 w ramach Programu Dotacyjnego „Koalicje dla Niepodległej”.

Realizacja tego projektu jest dowodem także na wychodzenie przez Bibliotekę Publiczną Gminy Łomża daleko poza literalnie przypisane bibliotekom zadanie upowszechniania czytelnictwa. Biblioteka Publiczna Gminy Łomża i Gminny Ośrodek Kultury Gminy Łomża niezależnie od siebie podejmują działania, których celem jest upowszechnianie tradycji narodowych, pielęgnowanie polskości oraz rozwój świadomości narodowej. Np. przy siedzibie Biblioteki w Podgórzu znajduje się pomnik upamiętniający ofiary sowieckich wywózek na Sybir. Podobny pomnik upamiętniający Sybiraków jest także w Giełczynie, przy świetlicy wiejskiej, którą zarządza GOK.

Wśród argumentów przemawiających za połączeniem obu instytucji jest także fakt, iż w Pniewie w jednym budynku znajdują się obie instytucje – jest tu siedziba GOK oraz filia biblioteki. Tu także znajduje się Sala Pamięci Rodziny Jabłońskich, która została utworzona w pomieszczeniach zajmowanych przez bibliotekę.

O przenikaniu się obu instytucji i wspólnym realizowaniu różnych działań świadczy także fakt, że zarówno przy Bibliotece w Podgórzu jak i przy GOK w Pniewie działają Kluby Seniora, których utworzenie zainspirowała Gmina Łomża pozyskując dofinansowanie przez Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Łomża.

W wyniku połączenia obu instytucji nie ulegnie obniżeniu jakość świadczonych usług a pozwoli ono bardziej efektywnie wykonywać zadania gminy w sferze kultury oraz upowszechniania wiedzy, pielęgnacji polskich tradycji oraz zaspakajania potrzeb w zakresie czytelnictwa. Połączenie pozwoli również na elastyczne i efektywne wykorzystanie zasobów materialnych obu instytucji, a nadto umożliwi sprawniejszą organizację pracy i zarządzanie personelem.

Połączenie Biblioteki Publicznej Gminy Łomża z siedzibą w Podgórzu oraz Gminnego Ośrodka Kultury w Pniewie umożliwi zaplanowanie pracy rocznej jako jednej instytucji, przy realizacji jednego budżetu. Obie instytucje posiadają doświadczenie w pozyskiwaniu środków ze źródeł zewnętrznych, a ich połączenie i lepsze skoordynowanie działań wywoła efekt synergii ograniczając koszty przygotowania i promocji, dając jednocześnie większe możliwości zaspokajania zmieniających się potrzeb społecznych.

Należy wymienić pozytywne skutki połączenia instytucji:

A. Finansowe:

1) możliwość aplikowania o środki w ramach jednej instytucji, a tym samym możliwość łączenia zakresów zadań;

2) realizacja budżetu połączonej instytucji przyczyni się do racjonalizacji kosztów administracyjnych i obniżenia kosztów operacyjnych w stosunku do ponoszonych przez każdą z instytucji z osobna (zamówienia materiałów, naprawy, obsługa prawna itp.);

3) sporządzanie jednego budżetu,

B. Organizacyjno-kadrowe:

1) planowanie działalności rocznej dla jednej instytucji;

2) racjonalizacja zatrudnienia, dostępna większa liczba pracowników w trakcie realizacji większych przedsięwzięć;

3) wyeliminowanie sztucznych podziałów etatowych pracowników (obecnie księgową zatrudniona jest na część etatu jako pracownik ośrodka kultury a część jako pracownik biblioteki);

4) większa możliwość uzupełniania się i zastępowania pracowników, większe możliwości zmiany zakresu obowiązków pracowników,

C. Prawno-formalne:

1) wspólny statut dla obu instytucji;

2) wspólna dokumentacja systemu kontroli zarządczej;

3) wspólne regulaminy, zasady i procedury wewnętrzne;

4) wspólna archiwizacja dokumentów organizacyjnych i zarządczych;

5) wspólna strona internetowa i BIP.

Połączenie nie spowoduje żadnego uszczerbku w zakresie wykonywanych obecnie zadań obu jednostek, ponieważ podjęte przez organizatora działania nie spowodują zmniejszenia ilości pracowników merytorycznych odpowiedzialnych za realizację tych działań. Zgodnie z wymogami prawa połączenie pracownicy łączonych instytucji kultury stają się pracownikami instytucji kultury powstałej w wyniku połączenia i zachowują uprawnienia wynikające ze stosunku pracy.

Organizator zapewnia, iż czas pracy biblioteki po połączeniu nie ulegnie zmianie. Również finansowanie działalności bibliotecznej pozostanie na poziomie nie niższym jak dotychczas. Jednocześnie zostaną zagwarantowane wymagania organizacyjne określone ustawą o bibliotekach, w powiązaniu z ustawą o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. Nie ulegnie ograniczeniu gromadzenie i opracowywanie materiałów bibliotecznych służących rozwijaniu czytelnictwa oraz zaspakajania potrzeb informacyjnych, edukacyjnych, samokształceniowych, udostępnianie zbiorów na miejscu, wypożyczenia na zewnątrz, pośredniczenie w wymianie między biblioteczną. Prowadzenie działalności informacyjnej będzie utrzymane na dotychczasowym poziomie. Zadania biblioteki będą realizowane na dotychczasowym poziomie i nie ulegnie zmianie sposób dogodnego dostępu do materiałów bibliotecznych. Organizator zapewnia również, że po połączeniu środki finansowe przekazywane na czytelnictwo, w szczególności na zakup nowości wydawniczych oraz utrzymanie księgozbioru będą na poziomie nie niższym jak dotychczas. W schemacie organizacyjnym kierownictwa połączonej instytucji będzie wskazana osoba, która w swoim zakresie obowiązków będzie miała wszelkie sprawy związane z działalnością biblioteki i będzie odpowiedzialna za funkcjonowanie oraz wypełnianie zadań określonych w przepisach ustawy o bibliotekach.

W tym miejscu warto zauważyć, że w województwie podlaskim, na podstawie danych podawanych przez Książnicę Podlaską w Białymstoku, jest 118 bibliotek – 40 w mieście, 78 na wsi, wspomaganych przez 113 filii bibliotecznych (82 na wsi). W tej grupie 58 placówek, w tym 33 to biblioteki (macierzyste): miejskie, miejsko-gminne, gminne, już są połączone z ośrodkami kultury. To oznacza,

że niemal co trzecia biblioteka na obszarze województwa podlaskiego działa w ramach jednej jednostki z inną niż biblioteka instytucją kultury. Połączenie jednostek nie jest zatem działaniem nadzwyczajnym, a wręcz odpowiedzią na zmieniającą się rzeczywistość społeczną i wymagania XXI wieku.

Jesteśmy przekonani, że połączenie zasobów Biblioteki Publicznej Gminy Łomża z siedzibą w Podgórzu z zasobami Gminnego Ośrodka Kultury w Pniewie dzięki efektowi synergii przyczyni się do skuteczniejszego działania oraz świadczenia wyższego poziomu usług dla mieszkańców i zapewnienia im bardziej różnorodnych form działania. Wykorzystując dotychczasowe doświadczenie, poprzez połączenie obu instytucji oferta będzie na pewno bardziej różnorodna i skierowana do szerszego grona odbiorców. Połączenie Biblioteki Publicznej Gminy Łomża z siedzibą w Podgórzu oraz Gminnego Ośrodka Kultury w Pniewie pozwoli organizatorowi na bardziej elastyczne reagowanie na potrzeby lokalnej społeczności. Reasumując należy stwierdzić, że połączenie instytucji pozwoli na zaspokojenie w większym stopniu potrzeb kulturalnych społeczności Gminy Łomża. Mając powyższe na uwadze podjęcie uchwały jest konieczne i uzasadnione.